

İÇ KONTROL STANDARTLARINA UYUM EYLEM PLANI ÇALIŞMALARI

Bakanlığımızda iç kontrol sisteminin kurulması ve iç kontrol standartları uyum eylem planı hazırlanması çalışmaları 13.01.2009 tarihli ve B.03.0.SGB.0.00.00.05/15/20 sayılı Müsteşarlık Makamı Olur'u ile başlatılmıştır.

İç Kontrol Yönetim Organizasyonu

Strateji Geliştirme Kurulu, Adalet Bakanı başkanlığında, bakan yardımcıları ve tüm birim amirlerinden oluşturulmuştur.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, iç kontrol standartları belirlenmesi çalışmalarına rehberlik etmek ve İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi tarafından hazırlanan konuları görüşüp karara bağlamak üzere, Strateji Geliştirme Başkanının Başkanlığında Müstakil Daire Başkanları ve Genel Müdür Yardımcılarından oluşturulmuştur.

İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi, Bakanlığımız iç kontrol standartları uyum çalışmalarına yönelik alt yapı çalışmalarını tamamlamak, Birim İç Kontrol Standartları Ekipleri tarafından yürütülecek çalışmalara yön vererek gerekli araçlarla desteklemek ve aralarındaki eşgüdümü sağlamak, çalışmalar sonucu elde edilen çıktıları sentezleyerek Bakanlık İç Kontrol Standartları Eylem Planını hazırlamak ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun görüşlerine sunmak üzere, Strateji Geliştirme Başkanının Başkanlığında Daire Başkanı/Tetkik Hakimlerinden (Hakim sınıfından olmayan birimler için Şube Müdürü) oluşturulmuştur.

Birim İç Kontrol Standartları Ekibi, her harcama biriminde iç kontrol standartları çalışmalarını yürütmek ve İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi tarafından verilecek diğer işleri yapmak üzere, söz konusu birimin İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulundaki temsilcisinin başkanlığında ve asgari 3 Tetkik Hakiminden (Hâkim sınıfından olmayan birimler için Şube Müdürü) oluşturulmuştur.

Başkanlığımızda İç Kontrol Sisteminin kurulması ve Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak amacıyla yapılacak çalışmalarda görev almak üzere iç kontrol çalışma ekibi oluşturulmuş, iç kontrol eğitim ve uygulama çalışma toplantıları yapılmış, Başkanlığımıza ait iş akışları ve riskler çıkarılmış, risklere ait kontrol faaliyetleri tanımlanmıştır.

Başkanlığımızda yürütülen iç kontrol çalışmalarının Bakanlığımız birimlerinde yaygınlaştırılması çalışmaları 18.02.2015 tarihli Müsteşarlık Makamı Olur'u ile başlatılmıştır.

Bakanlığımızda iç kontrol sisteminin kurulması kapsamında süreç ve risk yönetimi konulu eğitimler uygulamalı olarak verilmiş, Bakanlık süreç haritası ile tamamlanan iş akışları ve süreç kartları

- Ana Hizmet Süreçleri,
- Yönetim Süreçleri,
- Kaynak Yönetimi Süreçleri,
- İç Hizmetler ve Destek Süreçleri

olmak üzere 4 kitap şeklinde basılarak Bakanlık birimlerine dağıtılmıştır.

Bakanlığımızda yürütülecek olan iç kontrol çalışmalarında yer almak ve birimlerde koordinasyonu sağlamak üzere 30 Ocak 2023 tarihinde “İç Kontrol Birim Temsilcileri” listesi güncellenmiştir.

İç kontrol çalışmalarında görev alan personelin iç kontrol sistemini tanınması ve bu alandaki mevzuatı öğrenmesi amacıyla Şubat 2023 tarihinde “İç Kontrol Mevzuatı” kitapçığı hazırlanmıştır.

TOPLANTI VE ÇALIŞTAYLAR

Stratejik Yönetimde İç Denetim ve iç Kontrol Uygulamaları Konulu Çalışma Toplantısı 27-31 Aralık 2008 tarihleri arasında Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kızılcıhamam Eğitim ve Dinlenme tesislerinde “Stratejik Yönetimde İç Denetim ve iç Kontrol Uygulamaları” konulu çalışma toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya, Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı ve İç Denetim Birimi Başkanlığı ile Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve T.C. Merkez Bankası Başkanlığından katılım olmuştur.

İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi Çalışma Toplantısı

İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi çalışma toplantısı 29/05/2009 günü

Başkanlığımız toplantı salonunda yapılmıştır.

Toplantıda iç kontrol sistemi ve kamu iç kontrol standartları konulu sunum yapıldıktan sonra Başkanlığımızca hazırlanan kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı ön taslağı tüm katılımcılara verilmiş ve yapılması öngörülen değişiklikler ve önerilerin Başkanlığımıza gönderilmesi istenilmiştir. Birimlerden ön taslağı ilişkin görüşleri alınmış ve işlenmiştir.

İç Kontrol Sistemi ve Performans Yönetimi Konulu Çalışma Toplantısı

Başkanlığımızca, 14-19 Haziran 2009 tarihleri arasında ATGV Antalya Eğitim ve Dinlenme tesislerinde, İç Kontrol Standartları Eylem Planı Hazırlama Ekibi, Bakanlığımız Merkez Teşkilatta görev yapan şube müdürleri ve katılımında yarar görülen teşkilat mensuplarının katılımıyla "İç Kontrol Sistemi ve Performans Yönetimi" konulu çalışma toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıda katılımcılara Maliye Bakanlığı temsilcileri ve Başkanlığımız tarafından iç kontrol sistemi ve iç kontrol standartları konularından sunumlar yapılmıştır.

Katılımcılar gruplara ayrılmış ve eylem planı taslağındaki maddeler gruplara dağıtılmıştır. Gruplar maddeler üzerinde atölye çalışması yapmış ve değişiklik önerileri grup temsilcileri tarafından birer sunumla bütün katılımcılara anlatılmıştır. Değerlendirmeler tartışılmış ve gerekli görülenler taslağına işlenmiştir.

Eylem Planı Taslağına İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunda Görüşülmesi

Hazırlanan Eylem Planı taslağı üzerinde değerlendirme yapmak üzere 03/07/2009 tarihinde İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulmuştur. Toplantıda alınan karar uyarınca Eylem Planı taslağı incelenmek üzere tüm birimlere tekrar gönderilmiş ve değişiklik önerilerinin Başkanlığımıza bildirilmesi istenilmiştir. Bu doğrultuda, eylem planına ilişkin birimlerden gelen görüşler dikkate alınarak eylem planı revize edilmiştir.

Risk Odaklı İç Denetim Uygulamaları ve İç Kontrol Eylem Planının Değerlendirilmesi Konulu Çalışma Toplantısı

Başkanlığımızca, 12-16 Şubat 2010 tarihleri arasında Ankara Kızılcahamam'da "Risk Odaklı İç Denetim Uygulamaları ve İç Kontrol Eylem Planının Değerlendirilmesi" konulu çalışma toplantısı düzenlenmiştir.

Bakanlığımız İç Denetim Birimi Başkanlığı ile birlikte İç Kontrol Uyum Eylem Planı Taslağı değerlendirilmiştir.

Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü iç denetçileri de yaptıkları sunumlarla iç denetim ve iç kontrol uygulamaları konusunda deneyimlerini paylaşmışlardır.

İç Kontrol Eğitimi

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinden sonra, 10/7/2018 tarihli ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımızın yeni kurulan birimlerinin iş akış süreçlerinin çıkarılması ve Bakanlığımızın diğer birimlerinin iş akış süreçlerinin ise güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, 16 Mart 2023 tarihinde Bakanlığımız iç kontrol çalışma ekiplerine yönelik olarak Ankara Hakimevinde "İç Kontrol Eğitimi" düzenlenmiştir.

Söz konusu eğitimde Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Daire Başkanı Nihal Saltık Turan tarafından Kamu İç Kontrol Kavramı, Kamu İç Kontrol Sisteminin İşleyişinde Rol ve Sorumluluklar (Üst Yönetici, Harcama Yetkilisi, Gerçekleştirme Görevlileri, Strateji Geliştirme Başkanı, İç Denetçiler), Kamu İç Kontrol Mevzuatı (Kamu İç Kontrol Standartları, Kamu İç Kontrol Sistemi Uyum Eylem Planı Hazırlama Rehberi, Kamu İç Kontrol Rehberi), Hazine ve Maliye Uzmanı Tuğba Yeşil tarafından Süreç ve İş Analizi, Risk Yönetimi, İlave Kontroller, Risklerin Gözden Geçirilmesi ve Raporlanması konularında eğitim verilmiştir.

Ayrıca birimizce bugüne kadar yapılan iç kontrol çalışmaları hakkında bir sunum yapılarak, İç Kontrol Eylem Planını Güncelleme Çalışmaları hakkında bilgilendirmeler yapılmış olup, eğitime katılan katılımcılara Başkanlığımızca hazırlanan İç Kontrol Mevzuatı kitabı dağıtılmıştır.

Kamu İç Kontrol Süreç Yönetimi Çalıştayı

Başkanlığımız tarafından yürütülen İç Kontrol çalışmaları kapsamında, 1-2 Kasım 2023 tarihlerinde, Bakanlığımız birimlerinin İç Kontrol temsilcilerine yönelik, Ankara Hakimevinde "Kamu İç Kontrol Süreç Yönetimi Çalıştayı" düzenlenmiştir.

İki gün süren Çalıştay'da uzmanlardan Kaan TELEKOĞLU tarafından "İç Kontrol ve Süreç Eğitimi, Koray KEÇELİ tarafından "Visio Eğitimi ve Vaka Çalışmaları", Ayşe CECELİ tarafından "İç Kontrol Süreç Yönetimine İlişkin Tecrübe Paylaşımı" konularında sunumlar yapılmıştır.

Çalıştayda, Kamu İç Kontrol Sistemine yönelik bugüne kadar yapılan çalışmalar süreç eğitimi kapsamında ele alınmış, Bakanlığımız süreç haritası ve iş akış şemalarının güncellenmesi konusunda vaka çalışması gerçekleştirilmiştir. Kamu İç Kontrol Süreç Yönetimi Çalıştayına katılan birim temsilcilerine "İç Kontrol Danışmanı Sertifikası" verilmiştir.

Diğer Toplantılar

Ayrıca, söz konusu toplantılarda alınan kararların ve yapılan önerilerin eylem planına alınması amacıyla Başkanlığımızda pek çok toplantı ve çalışma yapılmıştır.

SONUÇ

İç kontrol standartlarına uyumlu bir iç kontrol sisteminin oluşturulmasını sağlamak amacıyla Adalet Bakanlığı İç Kontrol Eylem Planı 14/05/2010 tarih ve B.03.0.SGB.0.00.00.05/45 Olur'la üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş ve Bakanlık birimlerine duyurulmuştur.

2023 yılı itibariyle "Adalet Bakanlığı İç Kontrol Eylem Planı"nı güncelleme çalışmalarına başlanarak, Başkanlığımızca hazırlanan eylem planı taslağı, Bakanlığımız Birimlerinin görüşünü almak üzere gönderilmiş, gelen öneriler doğrultusunda taslağı son şekli verilmiştir. Adalet Bakanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 22/09/2023 tarih ve E-53103866-612.01.01-250 sayılı Olur'la üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş ve 28/09/2023 tarihinde Bakanlık birimlerine duyurulmuştur.

Eylem Planında öngörülen çalışmaların gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda üst yöneticinin onayıyla Eylem Planı her zaman revize edilebilecektir.

Üst yönetici tarafından onaylanan Eylem Planında öngörülen çalışmaları gerçekleştirmekle görevli Birim İç Kontrol Standartları Ekibi tarafından hazırlanan taslak düzenlemeler, Eylem Planı Hazırlama Ekibinin uygun görüşüyle İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun değerlendirilmesine sunulur. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun değerlendirmeleriyle son şekli verilen taslak düzenlemeler üst yöneticinin onayına sunulur.

Bu çerçevede hazırlanan taslak düzenlemelerden üst yönetici tarafından uygun bulunanlar onaylanarak yürürlüğe konulur ve uygulanır.